

N:o 49.

Af herr **E. P. W. Röing**, *om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående upphörande af rätt för tullverket att för införd vara utkräfva ytterligare tull, sedan varan till importören utlämnats.*

De nu gällande bestämmelserna, när en varas tullbehandling är avslutad, eller om tidpunkten, då tullverket ej ytterligare kan utkräfva tull för en importerad och förtullad vara, återfinnas i § 49 i kungliga resolutionen på städernas allmänna besvär den 19 januari 1757.

Denna paragraf har följande lydelse:

»Som det skall hända, att behörige observationer väl varda författade öfver hvad tullbetjente för ringa kunna hafva beräknat uti deras specialer, men icke öfver det, som, antingen af förseende eller igenom befunnen brist i vikt och mål, eller af andra tillfällen och orsaker, för mycket kan vara påförddt, hvilket förra skall ankomma på förklaring och betalning flera år efter, alltså hafva vederbörande att hålla noga hand deröfver det slika öfverbetalningar måge behörigen observerade och genast ersatta blifva. Beträffande åter de observationer, som härröra af oberäknad och för ringa uppburen tull för tullbare varor, så pröfvar Kungl. Maj:t i nåder skäligen, det må tullbetjeningen tillåtas, att inom Tre år efter uppbördsårets förlopp af vederbörande utfordra och indrifva sådana utestående och observerade medel, efter hvilken tid ej någon må hafva makt att sådant påtala eller utfordra utan svare tullbetjenten själf för slikt förseende.»

Bih. till Riksd. Prot. 1907. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 21 Häft. (N:is 49, 50.) 1

Häraf framgår, att först efter förloppet af tre år, efter utgången af det uppbördsår, under hvilket en vara förtullats, kan en importör vara fullt tryggad mot efterdebiteringar på grund af oriktig tullbehandling från tullverkets sida. För hvarje med näringslivets behof initierad person är det uppenbart, att denna bestämmelse är föråldrad och särskildt för handelsns sunda utveckling i hög grad skadlig.

För att visa faran af en bestämmelse som den nu gällande, ber jag få framdraga tvenne under fjolåret afgjorda tullmål, som berört Göteborgsfirmor. Vid den motion, n:o 132, rörande inrättandet af en tullteknisk byrå, som jag frambar vid förra årets riksdag, bilade jag en afskrift af en skrifvelse från firman Peder Melin & C:o i Göteborg till statsrådet och chefen för finansdepartementet rörande packhusinspektionens i Göteborg tillvägagångssätt vid tullbehandlingen af ett parti glutenfoder. Det framgår af nämnda inlaga, att generaltullstyrelsen gaf firman rätt i sitt yrkande att få omskrifna parti glutenfoder infördt tullfritt. Herrar Peder Melin & C:o yrkade sedermera ersättning för alla de utgifter, som firman haft tillfölje packhusinspektionens tillvägagångssätt att efter slutad tullbehandling ifrågasätta tull å ett importeradt och från tullen utlämnadt parti varor och att så godt som tvinga firman, om densamma med säkerhet ville undgå att betala tull, att återtaga till Göteborg partiet från de firmor i landsorten, hvilka erhållit detsamma. Detta yrkande lämnades emellertid utan afseende af såväl kungl. generaltullstyrelsen som Kungl. Maj:t på grund af bestämmelserna i berörda kungl. resolution.

Det andra exemplet är ett framgångsrikt försök af Göteborgs tullkammare att af importör utkräfvat tulldifferens för förut importerad vara. En af landets större fabrikanter har importerat en reklamartikel, bestående af små oframkallade fotografier och för dessa betalt en tull af kronor 50 per 100 kilo eller den tullsats, som är åsatt fotografier. I juni i fjol importerade samma fabrikant ånyo ett parti dylika fotografier, som nu belades med en tull af kronor 200 per 100 kilo eller samma tull, som då var åsatt leksaker. Tullbehandlingen öfverklagades hos generaltullstyrelsen, som dock fastställde densamma. När vederbörande tulltjänsteman erhöll kännedom om generaltullstyrelsens beslut, utskref tullkammaren i Göteborg med stöd af 1757 års resolution genast en tilläggsräkning å ett parti tidigare inkomna fotografier. Fabrikanten vägrade först betala räkningen, men måste sedermera — visserligen under protest — betala beloppet och genom öfverklagande söka ändring hos generaltullstyrelsen. I inlagan till nämnda styrelse heter det bland annat följande:

»Då jag nu tillskrifver kungl. generaltullstyrelsen, så sker detta i anledning däraf att härvarande packhusinspektion hos mig pretenderat att erhålla *tulldifferensen* å ett parti dylika fotografier, hvilka *tidigare* inkommo hit och då af härvarande packhusinspektion tullbehandlades som fotografier. Detta förfaringssätt, att packhusinspektionen den ena gången tullbehandlar en vara efter en tullsats och en följande gång efter en annan, innebär ju nämligen en stor risk, ett stort osäkerhetstillstånd för importörerna, som därigenom kunna åsamkas stora förluster, och tyckes det mig, att detta osäkerhetstillstånd borde för framtiden undanröjas. Denna gång rörde det sig om ett jämförelsevis ringa belopp, men det kunde ju lika väl hafva varit fråga om en hel skeppslast varor, i hvilket fall tulldifferensen kunnat representera en förmögenhet. Om vi då antaga, att en köpman gjort sin kalkyl af varan efter en tidigare tillämpad lägre tullsats samt på basis af en sådan kalkyl hade sålt ett väntadt parti, en skeppslast, så kunde ju en förhöjning i tullsatsen (på samma sätt, som i föreliggande fallet skett, det vill säga utan att tullsatsen under mellantiden officiellt ändrats), kommit att medföra köpmannens ruin. Om en privat affärsman begår ett misstag, är han ju skyldig att bära följderna däraf, och det förefaller ju egendomligt, att kungl. tullverket icke skulle vara skyldigt låta en en gång verkställd tullbehandling blifva bestående, om nämligen godsemottagaren icke ansett sig böra öfverklaga densamma, utan skulle vara berättigad att, om den åsatta och af emottagaren betalda tullsatsen sedermera anses hafva varit för låg, presentera och erhålla likvid för tilläggsräkningar. En annan sak är ju, att packhusinspektionen, som anser sig ha begått ett misstag genom att å ett inkommet varuparti hafva debiterat för låg tullsats, för varuemottagaren påpekar detta så fort som möjligt till hans ledning vid fortsatt import af samma vara, men som det nu tyckes vara, har ju hvarje köpman ett Damoklessvärd sväfvande öfver sig i form af möjliga efterräkningar.»

På denna klagan har generaltullstyrelsen dekreterat, att, då tullinspektionen i Göteborg med stöd af 49 § i Kungl. Maj:ts nådiga resolution på städernas allmänna besvär den 19 januari 1757 såsom egen observation hos tullkammaren i Göteborg anmält till uppdebitering ifrågasvarande belopp, utgörande skillnad å tull för förut importerad vara, som tullbehandlats efter en lägre tullsats, generaltullstyrelsen funnit firmans förevarande skrift icke till någon styrelsens vidare åtgärd föranleda.

Af det ofvan anförda torde framgå, att särskildt köpmännens berättigade intresse kräfver sådana bestämmelsers införande att icke tullverket,

sedan förtullningen af en vara ägt rum, kan af importören utkräfvat icke förut uppdebiterad tull. Jag vill som ytterligare skäl härför framhålla, att vi i vårt land — i motsats till med oss i öfrigt jämnställda stater — äga en tulltaxa med synnerligen oklara och otydliga bestämmelser samt otillfredsställande specialisering. Däremot äga vi ingen officiell varuförteckning. Härtill kommer, att, samtidigt som vår tulltjänstemannakår är synnerligen nitisk, samvetsgrann och i de flesta fall tillmötesgående mot den trafikerande allmänheten, den dock i regel är i saknad af tillräcklig varukännedom, beroende bland annat på alltför små fordringar från statens sida för inträde i tullverket samt bristen på en praktiskt skött undervisning i tulltekniska frågor, varumuseer i våra större importhamnar samt utbildade tulltekniska fackmän (reseinspektörer), hvilka vid ofta återkommande besök kunde lämna råd och upplysningar rörande varors förtullning. Att under sådana förhållanden olika tullsatser ofta äsättas en och samma vara, och detta icke blott af skilda utan äfven mången gång af samma tullkammare, är ej att undra på. Mycket ofta är uppfattningen rörande samma sålunda behandlade vara äfven hos de olika myndigheterna helt olika. Så finner man bland de sista årens rundskrifvelser från generaltullstyrelsen ändringar och afvikelser från föregående beslut rörande bland annat kabelhållare af järn, elektroser, konstläder, spelkortskartonger, sandärter, lupiner (frö), isoleringsband af kautschuk, järnklykor, nickelplattor, vissa sorts skifvor af kautschuk, fanérskifvor, velocipedlack, black varnish, vissa kautschukvaror, vissa maskiner, askar af papper, jutesäckväf, försedd med en inslagen röd tråd i kanten, flädersaft, vissa sorts spik, skodon med pressade ornament, asbestpapp, kautschuksträngar, stafvar- och ventilplattor, vissa sorts kragar och linneväfnad etc. etc.

Mången gång innebära de gjorda ändringarne en mycket stor förändring af tullsatsen. Exempel härå kan jag framdraga ur den bransch, i hvilken jag som köpman arbetar. Först dekreterade generaltullstyrelsen, att »black varnish» skulle förtullas som fernissa och således draga en tull af kronor 30 per 100 kilogram, sedermera att den skulle förtullas som kemiskt-tekniskt preparat, hvilket motsvarar cirka kronor 1: 50 per 100 kilogram. — Å lacker och fernissor är tullsatsen som sagdt kronor 30 per 100 kilogram. Denna tullsats har mig veterligen undantagslöst betalats för velocipedlack (Cycle Enamel), tills helt nyligen, då generaltullstyrelsen helt oförmodadt resolverade, att som denna vara efter sex dygn icke hårdnat, den ej kunde användas som fernissa i vanlig mening, utan skulle förtullas som kemiskt-tekniskt preparat, det vill säga med 15 %

af varans värde. Generaltullstyrelsen har uppenbart förbisett den sorts fernissor, som kallas ugnsferrissor, dit nämnda lack hör, och hvilka ferrissor öfver hufvud taget aldrig hårdna eller få hårdna förrän i ugnsvärme. Generaltullstyrelsens rundskrifvelser i dessa ämnen bringas ej genom någon dess åtgärd till allmänhetens kännedom, hvilket skulle vara synnerligen förmånligt för näringsidkarne och, jag vågar påstå det, äfven för generaltullstyrelsen själf genom den kritik, som härigenom mera effektivt kunde öfvas å kungl. styrelsens verksamhet. Visserligen har en tulltjänsteman för egen räkning utgifvit en varuhandbok, i hvilken myndigheternas resolutioner i tullärenden upptagits, men synes mig kungl. styrelsen böra åläggas att af trycket utgifva alla dess beslut, som afse en klassificering af viss vara under en rubrik i tulltaxan.

Då en importör redan i följd af dessa så godt som oafbrutna förändringar i uppfattningen hos de olika tullmyndigheterna rörande tulltaxans tillämpning kan bli utsatt för stora obehag och kostnader vid varors import och förtullning, huru mycket större kan skadan ej bli för honom, då enligt 1757 års resolution tullverket har rätt till efterdebiteringar för importerade varor under tre år, efterdebiteringar, som måhända föranledas af en ändrad uppfattning om den tullsats, som rätteligen bör tillämpas. Då skulden till den felaktiga förtullningen ej ligger hos importören, utan hos vederbörande tullmyndighet, kan det ej vara med billighet och rättvisa öfverensstämmande, att den fullkomligt oskyldige drabbas af förlusten, utan bör staten bära densamma. Skulle denna min uppfattning vinna Riksdagens bifall, tillkommer det därpå Kungl. Maj:t att i tjänstgöringsreglementet och tullstadgan fastställa nya betryggande bestämmelser i detta afseende såväl för tulltjänstemännen som för staten beträffande sådana fall, då efterdebiteringar beroende på felräkning och falska uppgifter från importörens sida vid förtullningen kunna verkställas.

Jag anser alltså, att hvarje importör, som handlat i god tro, bör, sedan varan af tullverket öfverlämnats åt varuemottagaren till hans fria disposition, skyddas från efterdebiteringar, grundade på förändrad uppfattning från tullverkets sida rörande den tullsats, som bör tillämpas. Som detta spörsmål enligt mitt förmenande är af den största betydelse för näringsidkarne, skulle det vara önskligt, att afgörandet förbehölles Konung och Riksdag samt att stadgandet i fråga således finge inflyta i tulltaxeunderrättelserna i stället för att som nu innehållas i en kunglig resolution.

Åberopande hvad jag sålunda anført, hemställer jag,

att Riksdagen i skrifvelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla dels om upphäfvande af Kungl. Maj:ts nådiga resolution den 19 januari 1757, i hvad den innefattar rätt för tullverket att inom tre år efter uppbördsårets förlopp utfordra ytterligare tull, dels ock om införande af sådana bestämmelser i tullförfattningarne, att tullverket, till följd af förändrad uppfattning från dess sida rörande den tullsats, som bör tillämpas, ej skulle äga rätt att utkräfvat ytterligare tull, sedan införd vara till importören utlämnats.

Stockholm den 19 januari 1907.

Erik Röing.

I ofvanstående motion instämma:

K. G. Karlsson.

E. A. Nilson.

F. E. Neess.

E. L. Camitz.

E. Lovén.

Ivan Svensson.

C. J. F. Ljunggren.

Joh. Jeansson.

Johan E. Ekman.

Erik Martin.
